

Een methode die ammoniak uit mest haalt — ‘Het zou de heilige graal van het stikstofprobleem zijn’

Net op het moment dat de boeren voor de eerste keer op het Malieveld stonden om te protesteren tegen het stikstofbeleid, stuitte Adriaan Lief tinck op een interessant patent van de TU Delft. Een methode om ammoniak uit vergist rioolslib te halen. ‘Hoe leuk zou het zijn als dat ook voor mest zou kunnen?’

JEROEN PIERSMA

Doorgaans zijn ondernemers die een start-up beginnen wat jonger dan Adriaan Lief tinck. Na een carrière in de consultancy en als ziekenhuisdirecteur nam hij vijf jaar geleden — hij was toen 55 — afscheid bij Deloitte. Deloitte Nederland ging fuseren met het Britse Deloitte en Lief tinck had geen zin in de bijbehorende turbulentie.

Een plan was er op dat moment niet. ‘Ik heb eerst een jaar gefreewheeld’, zegt hij. Daarna kwamen de toezichhoudende functies bij twee ziekenhuizen en een zorginstelling. Maar de echte uitdaging kwam pas toen hij zijn oude studievriend Edward Sibei jn weer tegenkwam.

Prototype

Samen besloten ze iets te gaan doen met jonge bedrijven en kwamen zo in contact met hun oude universiteit, de TU Delft. Zij stuitten op een niet-benut patent. Een methode voor het onttrekken van ammoniak aan vergist rioolslib. Zou zo iets ook met mest kunnen? Ze haalden er deskundigen van Wageningen University bij. ‘Die zeiden: als dat lukt, heb je de heilige graal van het stikstofprobleem gevonden.’

Begin 2020 — toen het Malieveld voor de eerste keer vol tractoren stond — richtten Lief tinck en Sibei jn Mezt op. Nu, drie jaar later, testen zij het prototype van hun machine met de mest van een veehouder met vijfhonderd koeien. De machine staat bij partnerbedrijf Lenntech. Niels van Linden, hoofd R&D van dat bedrijf, is de uitvinder van de methode die Mezt gebruikt.

‘Er zit een overtuiging achter dit bedrijf’,

zegt Lief tinck. ‘Hoe leuk zou het zijn als we met een technische innovatie een groot maatschappelijk probleem kunnen oplossen?’ Lief tinck verwacht niet dat hij er rijk mee wordt. ‘Ik zou het leuk vinden als we Mezt als lopend bedrijf kunnen overdragen aan de jongens en meisjes die zich er nu voor inzetten.’

De kern van de machine die Mezt heeft ontwikkeld is een membraan, waar de mest langs wordt geleid en dat met behulp van elektrische spanning de ammoniak uit de mest haalt. Wat overblijft is de basis voor goede kunstmest. Zo snijdt het mes aan twee kanten. De boer is verlost van de kostbare afvoer van mest en hoeft bovendien geen dure kunstmest meer te kopen.

Dat is de reden ‘dat het uit kan’ voor de veehouder, zegt Lief tinck. Hij ziet die stelling bevestigd in de belangstelling van de veehouder bij wie de machine wordt getest om niet alleen een gesubsidieerd exemplaar te bestellen, maar ook nog twee machines zonder subsidie.

Maar voldoet de machine van Mezt aan

Adriaan Lief tinck: ‘Onze machine bewerkt de mest en bij deze techniek kan geen ammoniak vervluchtigen.’

FOTO: FRISO KEURIS VOOR HET FD

de gewekte verwachtingen? De afgelopen jaren bleek uit rapporten van onder meer het Centraal Bureau voor de Statistiek en Wageningen University dat technologische oplossingen meestal minder stikstofreductie opleveren dan werd beloofd.

Stalvloeren

Lief tinck legt uit dat de rapporten vooral gaan over stalvloeren waarmee urine en vaste mest van elkaar gescheiden worden. ‘Dat is een andere technologie. Onze machine bewerkt de mest en bij deze techniek kan geen ammoniak vervluchtigen. Het bewijs is de silo met water en ammoniak aan de achterkant. Je kan het ammoniakgehalte meten. Hoeveel bewijs wil je?’

Lief tinck ziet dat het sentiment in Nederland, mede onder invloed van de BoerBurgerBeweging, aan het kantelen is: van het uitkopen van boeren naar meer ruimte voor innovatie als oplossing. Hij gaat ervan uit dat een groot deel van het stikstofprobleem in Nederland met technologie opgelost kan worden. ‘Als we groot inzetten op dit soort innovaties, hoeven we de veestapel niet te halveren.’

Jeroen Piersma is redacteur technologie en innovatie van het FD.

‘Als we groot op dit soort innovaties inzetten, hoeven we de veestapel niet te halveren’